

N:o 281.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående årligt understöd åt lantbrevbäraren Jonas Nilsson Lith och förre postföraren Olof Johansson Ferm; given Stockholms slott den 11 april 1913.

Under åberopande av närlagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att lantbrevbäraren Jonas Nilsson Lith och förre postföraren Olof Johansson Ferm må, Lith från och med månaden näst efter den, då hans anställning såsom lantbrevbärare upphör, och Ferm från och med 1913 års ingång, av postmedlen uppbära årligt understöd till belopp av, Lith 120 kronor och Ferm 300 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Axel Schotte.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 april 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
 Statsråden: PETERSSON,
               SCHÖTTE,
               BERG,
               BERGSTRÖM,
               friherre ADELSSVÄRD,
               PETRÉN,
               STENSTRÖM,
               LARSSON,
               SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Schotte, anförde:

Uti särskilda till Kungl. Maj:t ingivna skrifter hava lantbrevbäraren Jonas Nilsson Lith och förre postföraren Olof Johansson Ferm gjort framställning om erhållande av understöd.

J. N. Lith.

Lith har till stöd för sin framställning åberopat, att han sedan den 1 juli 1882 anlitats i postverkets ärenden, intill den 1 maj 1897 såsom postförare å linjen Vara—Essunga samt därefter såsom lantbrevbärare. I sistnämnda egenskap har han besörjt brevbäring till en början å en linje Vara—Sandhulebacke samt sedermera från den 1 januari 1900 å linjen Vara—Korsmaden, vilken linje från den 1 februari 1911 utsträcktes till Vara—Svartemad. Ersättningen för Liths tjänstliggande har varit

skäligen ringa. Sedan den 1 februari 1911 utgår denna ersättning med 7,9 öre för varje tillryggalagd kilometer.

Lith, som är född den 25 september 1842 och således är över 70¹/₂ år, tilltror sig nu på grund av sin höga ålder och avtagande krafter icke att längre kunna fortsätta med lantbrevbäraresysslan. Då Lith, efter det han måste upphöra med lantbrevbäringen, står så gott som utan existensmöjligheter — den lägenhet, han äger, består av 2 hektar upparbetad mossjord och är taxerad till allenast 100 kronor — har han anhållit, det Kungl. Maj:t med hänsyn till hans långa tjänstetid i postverket täcktes tillerkänna honom ett årligt understöd av postmedlen till skäligt belopp, att utgå från och med den tid, då han kommer att upphöra med lantbrevbäraresysslan.

Av ansökningen bifogat frejdbetyg framgår, att Lith, förutom hustru, har en dotter och en dotterson att försörja.

Postmästaren i Vara har vitsordat, att Lith är allmänt känd som en fullkomligt pålitlig och nykter person samt i övrigt utmärkt sig genom exemplarisk vandel.

Ferm har uti sin ansökning anfört, att han alltsedan den 1 april 1880 och till utgången av år 1912, sålunda i 32³/₄ år, besörjt postföring till poststationen i Olovsholm, till en början å linjen Amborseröd — Olovsholm och sedermera å linjen Örn—Olovsholm, mot en lega, som, ursprungligen 98 öre för tur fram och åter, successivt höjts till 3 kronor för dubbel färd, motsvarande 16 öre per kilometer. O. J. Ferm.

Ferm, som enligt ett vid ansökningen fogat frejdbetyg är född den 4 december 1841 och således fyllt 71 år, har nu på grund av ålderdomssvaghet måst upphöra med postföringen och har ytterst svårt att kunna försörja sig. Från arméns pensionskassa uppbär Ferm pension, uppgående till 24 kronor för år, men härförutom har han ingen inkomst än den han kan förskaffa sig genom att biträda vid jordbruksarbete. Han äger ett litet boningshus på ofri grund, men i övrigt varken fastighet eller förmögenhet och befinner sig i små omständigheter. En dotter innebor hos Ferm och vårdar honom.

Ferm åberopar slutligen ett av postmästaren i Munkedal utfärdat intyg, av vilket framgår, att Ferm städse, även vintertiden med dess vid skärgårdspostföring i öppen farkost ofta mycket prövande förhållanden, visat sig ytterst pålitlig och skötsam i sin tjänst.

På grund av det sålunda anförda har Ferm anhållit, det Kungl. Maj:t med hänsyn till Fermes långa tjänstetid i postverket täcktes till-

erkänna honom ett årligt understöd av postmedlen till skäligt belopp, att om möjligt utgå från 1913 års början.

General-
poststyrelsen.

Till följd av särskilda remisser har generalpoststyrelsen avgivit utlåtanden över dessa ansökningar.

Beträffande Lith meddelar styrelsen, med vitsordande av de i ansökningen lämnade uppgifter beträffande Liths tjänstgöring, att dennes ersättning från postverket utgjort:

tiden 1 juli	1882—30 april	1897 208 kronor		för helt år,
» 1 maj	1897—31 maj	1900 301 »	60 öre	» » »
» 1 juni	1900—30 juni	1904 119 »	60 »	» » »
» 1 juli	1904—31 december	1908 179 »	40 »	» » »
» 1 januari	1909—31 januari	1911 195 »		» » »

Från och med den 1 februari 1911 utgår ersättningen med 234 kronor för år.

Styrelsen erinrar vidare därom, att det å postverkets stater uppförda anslaget av 20,000 kronor till understöd åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden, enligt Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut är avsett för ålderdomsunderstöd åt, bland andra, de lantbrevbärare, som, efter att hava tjänstgjort i minst 30 år, avginge från sin befattning och visade sig vara i behövande omständigheter.

Lith har visserligen anlåtats i postverkets ärenden under närmare 31 år, men då han under denna tid i allenast 16 år varit anställd såsom lantbrevbärare, kan han sålunda, säger styrelsen, icke anses uppfylla villkoren för att komma i åtnjutande av årligt understöd från nämnda anslag. Kungl. Maj:t och Riksdagen hava emellertid, tillägger styrelsen, tvänne särskilda gånger medgivit årligt understöd av postmedel åt personer, som under hela den tid, de varit anställda vid postverket, tjänstgjort såsom allenast postförare, nämligen år 1909 åt postföraren Anders Johan Johansson, Furusund, till belopp av 300 kronor samt år 1911 åt postföraren Anders Johan Eriksson, Grimstad, till belopp av 120 kronor.

Vid sådant förhållande och då Lith, som så lång tid som 16 år tjänstgjort såsom lantbrevbärare, under de 31 år han anlåtats i postverkets ärenden, enligt avgivna intyg, gjort sig förtjänt av de bästa vitsord samt befinner sig i torvtiga omständigheter och sålunda är i

stort behov av understöd, har generalpoststyrelsen ansett sig böra tillstyrka, att Kungl. Maj:t ville till Riksdagen avlåta nådig proposition med förslag, att sökanden måtte vardas berättigad att under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av 120 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken han kommer att frånträda sin innehavande lantbrevbärarebefattning.

Ifråga om Ferm upplyser generalpoststyrelsen, att han sedan den 1 april 1881 besörjt postföringen å linjen Amborseröd—Olovsholm till en början två gånger i veckan fram och åter samt från 1885 års ingång tre gånger i veckan i vardera riktningen. Från och med den 1 oktober 1904 intill utgången av år 1912 har han fört posten å en linje Örn—Olovsholm sex gånger i varje vecka med fram- och återfärd samma dag.

För bestyret såsom postförare har Ferm uppburit:

tiden	1 april	1881—31 december	1884.....	203 kronor	84 öre	för helt år			
»	1 januari	1885—31	» 1896.....	305	» 76	»	»	»	»
»	1	» 1897—31	» 1900.....	390	» —	»	»	»	»
»	1	» 1901—30 september	1904.....	602	» 16	»	»	»	»
»	1 oktober	1904—31 december	1905.....	624	» —	»	»	»	»
»	1 januari	1906—30 juni	1909.....	842	» 40	»	»	»	»
»	1 juli	1909—31 december	1912.....	936	» —	»	»	»	»

Under åberopande därav att det ovan omförmälda anslaget till understöd åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden, icke är avsett för vanliga postförare, ävensom att Kungl. Maj:t och Riksdagen, på sätt förut sagts, tidigare vid tvenne olika tillfällen beviljat årligt understöd av postmedlen åt postförare och med särskilt framhållande att de av Ferm å linjen Örn—Olovsholm ombesörjda postföringar i synnerhet höst- och vintertid varit mycket krävande och mödosamma, då postföringen måst äga rum i öppen farkost, samt att Ferm, enligt avgivna vitsord, med största pålitlighet fullgjort sina åligganden i postverkets tjänst, har generalpoststyrelsen ansett sig för sin del böra tillstyrka, att Ferm, som enligt vad handlingarna utmärkte, på grund av sin höga ålder har svårt att genom arbete försörja sig och icke äger annan fast inkomst än en pension å 24 kronor

för år från arméns pensionskassa, tillerkännes ett årligt understöd av postmedel till enahanda belopp som tilldelats postföraren A. J. Johansson i Furusund, eller 300 kronor för år, motsvarande omkring $\frac{1}{3}$ av det till Ferm senast utgående arvode, att utgå från och med 1913 års ingång; och har generalpoststyrelsen hemställt, att proposition härom måtte avlätas till Riksdagen.

Departement-
schefen.

Såsom av utredningen framgår, har staten under en tid, som för Lith uppgår till 31 år och för Ferm till inemot 32 år, tagit deras arbetskraft i anspråk. Bägge hava med de bästa vitsord fullgjort sina åligganden. Det synes mig därför skäligt, att, då de nu uppnått en ålder av över 70 år, understöd beredes dem, helst bägge befinna sig i mycket små omständigheter. I enlighet med denna uppfattning har även, såsom generalpoststyrelsen erinrat, vid särskilda tillfällen understöd av Kungl. Maj:t och Riksdagen beviljats åt personer, vilka anlitats av postverket och åt vilka ej kunnat därifrån beredas medel enligt de fastställda grunderna för åtnjutande av understöd från det å postverkets stater uppförda anslaget till detta ändamål åt personer, som varit anställda vid postverket eller anlitats i dess ärenden. Vad Lith beträffar har han under 16 år haft sådant uppdrag, som vid längre tids fortvaro skulle medfört understöd från nämnda anslag, och Ferm synes ha haft en särskilt ansträngande tjänst.

Vid jämförelse med de understödsbelopp, som av Kungl. Maj:t och Riksdagen i de av generalpoststyrelsen angivna fallen beviljats, synas mig de nu föreslagna, för Lith 120 kronor och för Ferm 300 kronor årligen, icke vara för höga.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att lantbrevbäraren Jonas Nilsson Lith och förre postföraren Olof Johansson Ferm må, Lith från och med månaden näst efter den, då hans anställning såsom lantbrevbärare upphör, och Ferm från och med 1913 års ingång, av postmedlen uppbära årligt understöd till belopp av, Lith 120 kronor och Ferm 300 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition härom avlätas till Riksdagen av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl G. Edman.
